

Seri No :63

Tarih : 26.04.2023

SİRKÜLER
(2023/63)

KONU: Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması Genel Tebliği (Sıra No:1) Yayımlanmıştır

ÖZET

24 Nisan 2023 Tarihli ve 32170 Sayılı Resmî Gazete’de “Türkiye - Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması Genel Tebliği (Sıra No:1)” yayımlandı.

Bu tebliğ ile AB’nin 2021-2027 bütçe dönemine ilişkin mali yardımları kapsamında 17/10/2022 tarihinde Türkiye ile Avrupa Komisyonu arasında imzalanan [“Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşmasının \(IPA III\)”](#) vergi istisnalarına ilişkin 28. Maddesinin uygulanmasına yönelik usul ve esaslar belirlenmiştir.

Anlaşmanın 28 inci maddesi aşağıdaki gibidir:

“Madde 28 Vergiler, gümrük vergileri ve diğer mali harçlara ilişkin kurallar

(1) Bir sektörel anlaşmada ya da finansman anlaşmasında aksi öngörülmediği sürece, vergi, resim ve eşdeğer etkiye sahip harçlar 1PA III programları veya başka bir Birlik aracı kapsamında uygulanabilir değildir. Vergiler, gümrük vergileri veya diğer mali harçlara ilişkin bu istisna kuralı aynı zamanda IPA III yararlanıcısı veya diğer ortak finansman kuruluşları tarafından sağlanan ve bunun yanı sıra gerçek veya tüzel kişilerin aldığı IPA III mali yardımının alıcıları tarafından sağlanan ortak finansman veya diğer Birlik araçları kapsamındaki diğer finansmanlar için de geçerlidir.

(2) Aşağıdaki hükümler uygulanır:

(a) Bu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda, "Birlik yüklenicisi", bir Birlik sözleşmesini icra eden gerçek ve tüzel kişiler olarak yorumlanır. "Birlik yüklenicisi" terimi özellikle, hizmet/ mal alımı/yapım işi yüklenicilerini, hibe yararlanıcılarını (eşleştirme yüklenicileri, alt hibe yararlanıcıları dâhil), bir konsorsiyum veya ortak girişimin ortaklarını veya hibelerdeki ortak yararlanıcıları veya bağlı kuruluşları, alt hibe alanları, yüklenicileri, eşleştirme sözleşmeleri kapsamındaki RTA'ları ve uzman ajansları ya da kalkınma ajansları dâhil, uluslararası kuruluşları ve ayrıca Teknik Destek ve Bilgi Değişim Mekanizması (TAIEX) kapsamındaki yüklenicileri içerir:

(b) "Birlik sözleşmesi", alt hibeler dâhil olmak üzere, IPA III veya başka bir Birlik aracı kapsamında bir faaliyetin finanse edildiği, doğrudan veya doğrudan olmayan yönetim kapsamındaki bir sözleşme, hibe

sözleşmesi veya anlaşmadır. "Birlik sözleşmesi" terimi aynı zamanda TAİEX kapsamında yardıma ve Birlik programlarına katılıma ilişkin hükümleri de kapsar;

(c) Birlik yüklenicileri tarafından yapılan tüm ithalatlara, gümrük vergilerine, ithalat vergilerine. Katma Değer Vergisine (KDV), özel tüketim vergilerine veya, eşdeğer etkiye sahip diğer benzer vergi, resim veya harçlara tabi olmaksızın. . Türkiye Cumhuriyeti'ne girmesine izin verilir. Bu istisna sadece bir Birlik sözleşmesi kapsamında Birlik yüklenicileri tarafından tedarik edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işlemlerle ilgili ithalatlara veya harçlara uygulanır. Türkiye Cumhuriyeti, sözleşmenin hükümleri uyarınca ve sözleşmenin normal şekilde uygulanması bakımından hemen kullanılmasını sağlamak için, yukarıda belirtilen vergi, resim veya harçların ödenmesi ile ilgili ihtilaflara ve gecikmelere bakılmaksızın, söz konusu ithalatlara. Birlik yüklenicilerine teslim edilmek üzere giriş noktasından serbest bırakılmasını sağlar;

(d) Birlik yüklenicileri. Birlik sözleşmesi kapsamında sunulan bir hizmet veya tedarik edilen mal veya yapılan iş bakımından KDV'den muaftır. Bir yüklenici tarafından Birlik yüklenicisine tedarik edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işlemler de. Birlik sözleşmesi kapsamındaki hedefler ve faaliyetlerle ilişkili oldukları derecede KDV'den istisnadır.

(e) (d) bendinde öngörülen istisna aşağıdaki mekanizma ile uygulamaya konulur.

(i) 1PA III yararlanıcısı önceden KDV istisnası uygulamasına yönelik etkili bir mekanizmanın ve usullerin uygulamaya konulmasını sağlar. Bu mekanizma aynı zamanda Birlik yüklenicilerinin ve Birlik yüklenicilerinin kendi yüklenicilerinin KDV'siz fatura düzenlemelerine olanak sağlar.

IPA III yararlanıcısının bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinin hemen ardından önceden KDV istisnası uygulamasına ilişkin etkili bir mekanizmanın ve usullerin tesis edilmesini sağlamadığı takdirde. Komisyon bir mali düzeltme uygulayabilir.

(ii) İstisnai bir şekilde, usulüne uygun olarak gerekçelendirilen durumlarda, önceden KDV istisnasının teknik veya pratik olarak uygulanabilir olmaması halinde, KDV istisnası, iade veya mahsup aracılığıyla uygulamaya konulur.

İade usulünün uygulanması durumunda, Birlik yüklenicileri ve Birlik yüklenicilerinin kendi yüklenicileri, KDV iadesi için Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı kapsamında istenen belgelerle birlikte sorumlu vergi idaresine yazılı talepte bulunmaları halinde, sorumlu vergi idaresinden doğrudan KDV iadesi alabilirler. Mahsup usulünün uygulanması durumunda, Birlik yüklenicisi ve Birlik yüklenicilerinin kendi yüklenicileri, bu Anlaşma'da öngörüldüğü şekilde KDV'den istisna olan, IPA III yardımı kapsamında tedarik edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işlemlerle ilgili olarak ödenen indirilecek KDV'yi, IPA III dışındaki olağan ticari işlemleri için tahsil ettikleri herhangi bir KDV'den mahsup etme veya indirme hakkına sahip olurlar.

Sorumlu vergi idaresi, herhangi bir vergi iadesi ve mahsup talebini asgari ve makul idari ücretler haricinde maliyet çıkarmaksızın en fazla 30 takvim günü içerisinde, tamamlar;

(f) Birlik sözleşmelerinden doğan kâr veya gelir, merkezi/yerel vergilendirme sistemine göre Türkiye Cumhuriyeti'nde vergiye tabidir. Ancak, Avrupa Birliği Üye Devletlerinde veya IPA III yararlanıcısı hariç IPA III kapsamında uygun olan diğer ülkelerde ikamet eden veya yerleşik bulunan ve Birlik sözleşmelerini icra eden yabancı personel ve RTA'lar dâhil gerçek ve tüzel kişiler, stopaj ve geçici vergiler dâhil Türkiye Cumhuriyeti'ndeki kazanç veya gelir yergisinden muaftır; ancak, söz konusu kazancı ve/veya geliri elde eden gerçek ve/veya tüzel kişinin, söz konusu gelirin atfedilebilir olduğu ikametgâhının veya daimi bir kuruluşunun, geçerli çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları hükümleri uyarınca Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunması durumu bu hükmün istisnasıdır;

(g) Bir hibe yararlanıcısına verilen bir Birlik hibesi, o hibe yararlanıcısı için kar veya gelir olarak yorumlanmaz. Bir hibe sözleşmesinden kâr elde edilmesi halinde. Komisyon, dayanak sözleşmenin hüküm ve koşulları uyarınca kârın belli bir yüzdesini geri alma hakkına sahip olur. Kârın geri kalan kısmı merkezi/yerel vergilendirme sistemine göre vergiye tabi olabilir;

(h) Birlik yüklenicilerinin harcamaları; Birlik sözleşmesi kapsamında Birlik yüklenicisi tarafından tedarik edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işlere ilişkin harcamalara dair ithalat harçlarından, özel tüketim vergilerinden veya eş etkiye sahip diğer benzer vergi, resim veya harçlardan istisnadır;

(i) inşa edilmiş tesisler veya eylemlerin/faaliyetlerin yararlanıcılarına veya IPA III programları veya herhangi bir Birlik Aracı kapsamında yürütülen sözleşmelerin yararlanıcılarına intikal eden haklar dâhil, finansal veya maddi varlıklar/mallar, söz konusu yararlanıcılar için "veraset ve intikal vergileri" veya eşdeğer etkiye sahip başka vergi veya harçlar doğurmaz;

(j) Hizmet veya yapım işi veya hibe sözleşmelerinde veya eşleştirme sözleşmeleri veya anlaşmalarında tanımlanan görevleri yerine getiren ve yerel olarak istihdam edilenler dışında kalan gerçek kişilerin (ve onların birinci derece aile üyelerinin) kişisel kullanımı için ithal edilen şahsi eşyalar ve ev eşyaları, sözleşmenin sona ermesinin ardından Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte bulunan düzenlemeler uyarınca yeniden ihraç edilmeleri veya ülke içinde elden çıkarılmaları halinde, gümrük veya ithalat vergileri, Katma Değer Vergisi (KDV), özel tüketim vergileri veya eşdeğer etkiye sahip diğer benzer vergi, resim veya harçlar veya caydırıcı aşırı teminat gerekliliğinden istisnadır;

(k) Birlik sözleşmeleri, damga vergisi veya tescil harcına veya Türkiye Cumhuriyeti Tide eşdeğer etkiye sahip başka bir harca tabi olmaz. Bu istisna, ilgili ödemelerin doğrudan bir Birlik sözleşmesiyle ilgili olması halinde, (ortakları, bağlı kuruluşları veya alt hibe yararlanıcıları dâhil) hibe yararlanıcıları ve bunların yüklenicileri (bunların personeli veya sözleşmeli uzmanları dâhil) arasında yapılan sözleşmeler ile sırasıyla hizmet sözleşmeleri ve yapım işi sözleşmeleri kapsamında arazi ve geçici harcamalar için yapılan sözleşmeler dâhil olmak üzere. Birlik yüklenicisine yapılan ödemelere ilişkin belgeler ve işlemler (hakların temlik dâhil) için de geçerlidir;

(l) Birlik yüklenicileri aşağıdaki harçlardan da muaftır:

(i) özel iletişim vergisi;

(ii) motorlu taşıt vergileri;

(iii) sözleşmelerin icrası kapsamında bölgesel veya yerel makamlar veya özel kurullar tarafından uygulanan, sözleşmelerin icrasıyla ilgili masraflarla orantılı olmayan veya vergilerle eşdeğer etkiye sahip özel harçlar.

Gerekli hallerde, IPA III yararlanıcısı, bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesini takiben gecikmeksizin, bu Anlaşma'daki vergi hükümlerini uygulamaya koymak için gerekli ikincil mevzuatı veya yetkilendirme tasarruflarını kabul eder veya bunlarda değişiklik yapar.

(4) Bu maddede atıfta bulunulan kurallar ve usuller, mevcut olanlara ek olarak veya onların yerine bu Anlaşma'nın imza tarihinden sonra tesis edilebilecek, eşdeğer etkiye sahip benzer vergi, resim veya harçlar için de geçerlidir.

(5) Bu maddede yer alan hükümler ile IPA III yararlanıcısının mevzuatı arasında uyumsuzluk olması halinde, bu Anlaşma'nın hükümleri esas alınır. Birlik'e katılım olması durumunda, IPA III yararlanıcısı 27. maddede ve bu maddede yer alan hükümleri, söz konusu hükümlerin ilgili Birlik müktesebatı kapsamındaki yükümlülükleri ile uyumadığı durumlar haricinde uygulamaya devam edecektir."

Söz konusu TEBLİĞE aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

[Türkiye - Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı \(IPA III\) Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması Genel Tebliği \(Sıra No:1\)](#)

Bilgilerinize sunarız.